

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla Dr. Verbovszki Ügyvédi Iroda (az ügyintéző ügyvéd: dr. Verbovszki Enikő) által képviselt **felperesnek** a dr. Menyhárt József ügyvéd által képviselt **alperes** ellen nemzetközi fuvardíj megfizetése iránt indított perében a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2009. október 19. napján kelt G.20.126/2009/16. sorszám alatti ítéletével szemben az alperes által 17. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítélete fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 9.375 (Kilencezer-háromszázhetvenöt) Ft másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy 8 napon belül leletezés terhe mellett rójon le további 3.300 (Háromezer-háromszáz) Ft fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A felperes keresetlevelében előadta, hogy 2005. augusztus 9. napján az alperestől nemzetközi fuvarozási megrendelést kapott két gépjárműszerelvényére. A megrendelés felrakó helyként az olaszországi **C**-t illetve **S**-t jelölte meg 2005. augusztus 11.-i felrakással 780 - 780 euro fuvardíjért; 2005. augusztus 12.-i magyarországi (**P**) lerakással. A felperes által elfogadott megrendelés okiratában az alperes kikötötte, hogy tengelytúlsúlyt nem fizet; ki nem állás, a fuvar nem teljesítése vagy pontatlan teljesítése esetén napi 100 euro kötbért számít fel, illetve fenntartja a jogot a fuvardíj csökkentésére.

2005. augusztus 11.-én a felrakó helyeken a felperes kiállt, azonban az alperes felrakás helyett várakozásra utasította. Majd 2005. augusztus 12.-én faxon a felperesnek újabb fuvarozási megrendelést küldött két gépjárműszerelvényre; 2005. augusztus 12-i olaszországi (Ca) felrakással és augusztus 15-i magyarországi (P) lerakással a korábbival azonos fuvardíjért. A felperes a felrakó helyeken a csemperakományt felvette, azonban a határon az egyik gépjárműnél tengelytúlsúlyt állapítottak meg. A gépkocsivezető a tengelytúlsúlyt két paletta zsugorfóliája megbontásával és az áru átrakásával hárította el. Ez utóbbiról a felek 2005. augusztus 15. napján közösen aláírt jegyzőkönyvet vettek fel.

A felperes 2005. augusztus 17. napján - 2005. október 5-i lejáratra - a 237.725,- - 237.725,- forint fuvardíjról a számláját kiállította, azonban az alperes csak 353.540,- forintot fizetett ki. 400 euro + áfa (500 euro) fuvardíj kifizetését a fuvarmegrendelés kötbérkikötésére hivatkozással megtagadta.

A felperes keresetében 121.910,- forint fuvardíj, valamint annak a 2005. október 6. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata és perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

A felperes kereseti érvelése szerint a fuvarszközei kiállításával késedelembe nem esett, hanem az alperes módosította a fuvarozási megrendelést. A felperesnek fel nem róható tengelytúlterhelést a 4/1999. (II.12.) KHVM.rendelet 6.§.(4) bekezdés alapján átrakodással szüntette meg, melynek során az áru kartoncsomagolása nem sérült meg, csak a paletta, amely nem minősül csomagolásnak. Álláspontja szerint a fuvarozási megrendelés „pontatlan teljesítés” esetére meghatározott kötbérkikötése csak a késedelmes teljesítés esetére értendő, árukár esetén pedig az 1971. évi 3. tvr-rel kihirdetett, a Nemzetközi Közúti Árufuvarozási Szerződésről szóló Egyezmény (a továbbiakban: CMR) az irányadó. Késedelmet pedig a fuvarozás teljesítése nem szenvedett, árukár pedig nem volt. Az áru megbontása ugyanis nem azonos annak sérülésével. A felperes szerződésszegése hiányában pedig a Ptk.246.§.(1) bekezdése szerint a kötbér a felperest nem terhelheti.

Az alperes ellenkérelmében a kereset erejéig beszámítási kifogást terjesztett elő. Ellenkövetelésében 200 euro + áfa kötbért a 2005. augusztus 9. napján kelt fuvarozási megrendelésben megjelölt két gépjármű ki nem állása miatt számította fel. A fuvarszközök ki nem állítása miatt a megrendelőben megjelölt felrakó helyeken a felrakás megghiúsult. 2005. augusztus 12. napján pedig nem a korábbi fuvarozási megrendelést módosította, hanem a felperesnek teljesen új megrendelést adott, melyet igazol az új pozíciószám, a korábbitól eltérő áru és a más felrakó hely. A további 200 euro + áfa kötbért a felperes hibás teljesítése és késedelme miatt számította fel. Érvelése szerint a fuvarozási megrendelés „pontatlan teljesítésre” vonatkozó kötbér kikötése az áru sérülése esetére is vonatkozik. Hivatkozott arra, hogy a Ptk.246.§.(1) bekezdése alapján a felek szabadon állapíthatták meg azokat a szerződésszegéseket, melyeket kötbérrel szankcionálnak.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel részben támadott ítéletével kötelezte az alperest 60.955,- forint, valamint annak a 2005. október 6. napjától a kifizetés napjáig a Ptk.301/A.§.(2) bekezdésében meghatározott mértékű késedelmi kamata és 5.500,- forint perköltség

megfizetésére. Határozata indokolásában rámutatott, hogy a CMR a fuvarszerszám kiállítására és a kiállítási késedelemről eredő jogkövetkezményekre szabályozást nem tartalmaz, ezért arra a Ptk.506.§.(1) bekezdése alapján a Ptk. rendelkezései alkalmazhatóak, illetve a felek attól sincsenek elzárva, hogy fuvarozási szerződésükben a kiállítási késedelem esetére kötbért kössenek ki. A felek közötti szerződésben foglalt kötbérkikötésre figyelemmel a felperesnek kellett bizonyítania, hogy a felrakásra kikötött időpontban a felrakó helyen késedelem nélkül megjelent. A felperes a perben ezt nem igazolta, ezért a kötbérre alapított beszámítási kifogás 60.955,- forint erejéig alapos volt.

Az elsőfokú bíróság a két paletta áru csomagolása megbontását árusérülésnek tekintette. Az árusérülésre viszont a CMR 25. Cikke alapján alkalmazandó 23. Cikk 1., 2., 4. pontja limitált kártérítést rendel jogkövetkezményként. Az alperes viszont a perben a fuvarozott áru megsérülése miatti értékcsökkenés összegét nem igazolta, erre nézve - bírói tájékoztatás ellenére - szakértői bizonyítást sem indítványozott. Ezért a felperes fuvardíj iránti keresete 200 euro + áfa forintegyenértéke (60.955,- forint) erejéig alapos volt.

Az elsőfokú bíróság ítélete részbeni megváltoztatása és a kereset teljes elutasítása iránt az alperes terjesztett elő fellebbezést. Fellebbezési álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból részben helytelen jogi következtetést vont le, amikor a csomagolás megbontása miatti árusérülésre a CMR 25. és 23. Cikkét - a kártérítés mértékének szabályait - ítélte alkalmazhatónak. Fenntartott elsőfokú érvelése szerint a felperes pontatlan teljesítése miatt is kötbért kötöttek ki a fuvarozási megrendelésben, a felperes pedig az általa aláírt jegyzőkönyvben a csomagolás megbontását nem vitatta. Aláírásával olyan okot ismert el, amelyért a Ptk.246.§.(1) bekezdés alapján felel és kötbérrel tartozik. A kötbérkikötés miatt az alperest semmilyen bizonyítás nem terhelte.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítélete fellebbezett része helybenhagyását kérte.

A fellebbezés nem alapos.

Az ítélet tábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az általa megállapított tényállásból érdemben helytálló jogkövetkeztetésre jutva tartotta alaptalannak a megrendelő alperes árusérülésre hivatkozással előterjesztett beszámítási kifogását és kötelezte így a visszatartott fuvardíj egy részének megfizetésére.

A fellebbezés alapján az ítélet táblának a felperes által elfogadott alperesi fuvarozási megrendelés okirata „pontatlan” teljesítés esetére alkalmazott kötbér kikötését kellett értelmeznie.

Az nem kétséges, hogy a felek a nemzetközi fuvarozási szerződésükben (CMR 1. Cikk, Ptk. 506. § /1/ bekezdés) a Ptk. 200. § /1/ bekezdése és 246. § /1/ bekezdése alapján minden olyan szerződésszegés esetére kötbért köthetnek ki, melynek következményeit a CMR a

fuvarozói felelősségről szóló IV. Fejezetében nem rendezi. A CMR IV. Fejezetében szabályozott szerződésszegések (így: az áru elveszése, megsérülése, és a fuvarozói késedelem) esetén a felek szerződéskötési szabadsága azért korlátozott, mert a CMR az igényelhető megrendelői kártérítés összegét limitálja. (23. Cikk 3./, 5./, 6./ pont, 25. § 2./ pont)

Az alperes megrendelésében „ki nem állás, a fuvar nem teljesítése vagy pontatlan teljesítése” esetére kötött ki napi 100,-- Euro kötbért. A „pontatlan” teljesítés kötbér kikötését a Ptk. 207. § /1/ bekezdése alapján kellett értelmezni. Eszerint a szerződési nyilatkozatot vita esetén úgy kell értelmezni, ahogyan azt a másik félnek a nyilatkozó feltehető akaratára és az eset körülményeire tekintettel, a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett. Tehát: az értelmezésre szoruló szerződési nyilatkozat nyilatkozati és akarati elemeinek egybevetésével határozható meg a nyilatkozat figyelembe vehető tartalma. Amennyiben pedig a nyilatkozó és a másik szerződő fél azonos szakma képviselője, a szakmai kifejezést a szakma szabályai által meghatározott jelentéssel kell értelmezni. Az ítélet tábla megítélése szerint a nemzetközi fuvarozó szakvállalkozó cég a nemzetközi fuvarozási szerződés pontatlan teljesítésén azért nem érheti az áru megsérülését, mivel az árusérülés - a nemzetközi fuvarozók által nyilvánvalóan ismert - CMR által szabályozott három fuvarozói szerződésszegés egyike. Ezért a kötbér kikötést alkalmazó alperes - pontatlan teljesítést kötbérrel biztosító - akaratát nem irányulhatott az árusérülés folytán előálló szerződésszegés ilyen módon való szankcionálására. Az alperes értelmezésének elfogadása esetén pontatlan teljesítésnek lehetne tekinteni a fuvarozó mindenfajta szerződésszegését, így a megrendelés kötbér kikötésében még külön nevesített ki nem állást, illetve nem teljesítést is. Emellett: az áru sérülése esetén nem is értelmezhető a napi kötbér kikötés, hiszen nem számítható kötbérrel terhelhető időszak.

A szavak - fuvarozási szakmában - elfogadott általános jelentése szerint a pontatlan teljesítésen a késedelmes, illetve nem a célállomáson (lerakóhelyen) történő teljesítést kell érteni. Az alperes ezek egyikét sem igazolta a perben, az említettek miatt pedig az árusérülésre a kötbér kikötés nem vonatkozott.

Ezért az elsőfokú bíróság helyesen döntött, amikor az árusérülésre a CMR szabályait (a 25. és 23. Cikkét) tartotta alkalmazhatónak; azzal együtt, hogy nem foglalt állást a pontatlan teljesítésre vonatkozó kötbér kikötés értelmezésében.

Ezekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú ítélet fellebbezett részét a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés eredményre nem vezetett, ezért a fellebbező alperes a Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján viselni köteles másodfokú eljárásban felmerült, ügyvédi munkadíjból álló perköltségét. Ennek összegét az ítélet tábla a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § /2/, /5/ - /6/ bekezdései alapján az Áfa-val növelt 9.375 Ft-ban határozta meg. Az alperes a fellebbezésén 3.700 Ft fellebbezési illetéket rótt le az Itv. 46. § /1/ bekezdése szerint szükséges 7.000 Ft

helyett. Ezért az ítéltábla kötelezte a hiányzó 3.300 Ft fellebbezési illetéket leletezés terhe mellett (Art. 113. § /1/ bekezdés) lerovására.

Győr, 2010. január 13. napján

Dr. Szalai György sk. a
tanács elnöke

Dr. Ferenczy Tamás sk.
alóadó bíró

Dr. Szalay Róbert sk. bíró

A kiadmány hitelül
kiadó: